

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU, P. Gârboviceanu, G. Coșbuc, Gen. P. V. Năsturel,
Gh. Adamescu, I. Otescu, P. Dulfu, V. S. Moga, N. Nicolaescu,
Gr. Teodossiu, C. C. Pop.-Tașcă

Abonamentul în țară pe an . . . lei 5 Abonam. în străinătate pe an lei 8
" " " " 6 luni " 3 Un număr 15 bani

Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
Manuscrisele nepublicate se ard

Redacțiunea își rezervă dreptul ca, din articolele ce nu se vor putea publica în întregime, să dea numai extrase sau rezumate.

SUMARUL:

Artur Gorovei, Legile țării: despre privilegiile și ipotecile.
N., Lupta în privința spirtoaselor în Maine.
Poarta bisericii dela Văcărești. (Cu ilustrație).
Em. Grigorovitz, Târgul Rădăuților. (Cu 4 ilustrațiuni).
Neculcea, Istoria Genovevei, de Brabant.
I. Dragoslav, Zăpășul. (Urmare).
I., Cum s'au născocit gazetele?

DIN ZIARE ȘI REVISTE:

Rețetă pentru tuse măgărească. — Un om șiret.

PAGINA GLUMEAȚĂ:

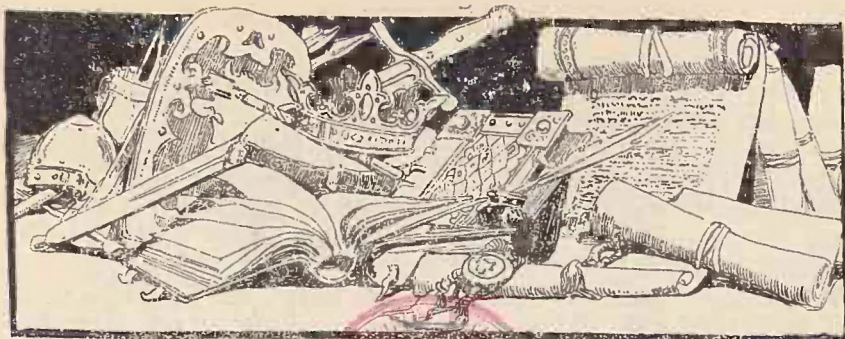
Neculcea, După saptă și plată. (Cu 3 ilustrațiuni).

PAGINA COPIILOR:

Moșu, Lupul și purcelul. (Cu 3 ilustrațiuni).

SUPLEMENT:

Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor, anul III,
No. 16 dela 30 Ianuarie 1911.

LEGILE ȚĂRII

Despre privilegii și ipotecă

Când am vorbit despre amanet, am văzut că creditorul are dreptul să fie plătit *cu preferință* înaintea tuturor altor creditori. Acest drept se numește *privilegiu*.

Privilegiul rezultă numai din lege, și oamenii nu pot să-și creeze privilegii neprevăzute anume în legi.

Privilegiu poate fi atât asupra bunurilor mișcătoare cât și asupra celor nemișcătoare.

Privilegiile sunt *generale* și *speciale*.

Privilegiile generale sunt de asemenea unele stabilite de legile civile în folosul particularilor, iar altele au fost create de legi administrative sau fiscale în folosul Statului, sau *a fiscului*, cum se mai zice.

Asupra lucrurilor mișcătoare, adică asupra *mobilelor*, sunt privilegiate anumite *creanțe* sau datorii. Și anume, sunt privilegiate asupra tuturor bunurilor mobile ale datornicului:

1. Cheltuelile de judecată făcute în interesul tuturor creditorilor;

2. Dacă datornicul a murit, cel ce a făcut cheltueli cu înmormântarea lui, este privilegiat pentru cheltuelile făcute în raport cu condițiunile și starea defunctului;

3. Asemenea sunt privilegiate cheltuelile făcute cu boala defunctului în timpul anului de pe urmă.

4. Sunt privilegiate: salariile datorite servitorilor pentru un an trecut și restul datoriei din anul curent; salariul pe șase luni al călilor de prăvălie și salariul pe o lună al lucrătorilor cu ziua;

5. Prețul lucrurilor de hrană date datornicului și familiei sale în curs de șase luni.

Sunt privilegii *speciale* asupra anumitor lucruri mișcătoare. Astfel:

1. *Chirile* și *arevizile*. — Când contractul este autentic sau are *o dată certă*, proprietarul are privilegiu pentru toată chiria sau arenda pe tot timpul până la expirarea contrac-

tului. Când contractul nu-i autentic, sau n'are dată certă, proprietarul are privilegiu numai pentru chiria sau arenda pe anul curgător și pe cel viitor.

Lucrurile asupra cărora este privilegiu, în asemenea caz, sunt: toate mobilele pe care le-a adus chiriașul în casă când este vorba despre un contract de închiriere, iar când este vorba despre un contract de arendare, toată recolta anului curgător și tot ce servește la exploatarea moșiei.

Pentru aceasta chiriașul este dator să mobilizeze casa, și arendașul este dator să înzestreze moșia cu tot ce trebuie pentru exploatarea ei.

2. Dacă arendașul și-a cumpărat semințe cu bani împrumutați dela alt creditor, și dacă și-a cultivat moșia cu acești bani, ori a cumpărat instrumente de agricultură, asemenea creditorii au privilegiu asupra prețului acestei recolte și asupra prețului acestor instrumente, cu preferință chiar înaintea proprietarului moșiei pentru privilegiul moșiei.

3. Despre creanța pe amanet, am vorbit.

4. Cheltuielile făcute pentru păstrarea lucrurilor, în cazurile despre care am pomenit în diferite rânduri în articolele noastre.

5. Este privilegiat prețul pentru lucruri mișcătoare neplătite.

6. Creanțele ce are un hangiu asupra lucrurilor aduse de călători în hanul său;

7. Creanța cheltuielilor de transport asupra lucrului transportat. De pildă: m'am obligat să duc cu căruța mea o marfă într'un loc oarecare; dacă pe câtă vreme marfa aceea se află în păstrarea mea, se scoate în vânzare, și eu nu am primit plata ce mi se cuvine, am privilegiu asupra prețului ce va ieși din vânzare; dacă am apucat a duce marfa la locul destinat, privilegiul meu este numai timp de 24 ceasuri de când am dat marfa în mâna cui se cuvine. Dacă marfa nu se vinde în aceste 24 de ceasuri, privilegiul meu este stins.

8. Garantez pentru Ion că va fi cinstit în slujba de perceptor, și drept garanție depun niște bonuri, pe care Statul le oprește pentru lipsurile lui Ion, care nu a fost cinstit. Creditorii lui Ion îi vând averea mișcătoare; asupra acestei averi eu am privilegiul pentru suma cu care am grantat.

Diferenții creditorii despre care am pomenit până acum, au și ei diferite ranguri, adică trec unii înaintea altora, după cum se arată anume în legi.

Asupra lucrurilor nemiscătoare, au privilegii mai multe soiuri de creditorii. Așa:

1. Vânzătorul unei case ori unei moșii care nu a primit tot prețul vânzării, are privilegiu asupra imobilului pentru plata prețului;

2. Creditorul cu banii căruia s'a cumpărat imobilul, are privilegiu pentru suma împrumutată;

3. Împreună, moștenitorii au privilegiu asupra lucrurilor nemiscătoare ale moștenirii pentru garanția împărțelei făcute între ei, și a sumelor cu care au rămas datori unul cătră altul;

4. Arhitecții, antreprenorii și meșterii întrebunțați pentru zidiri, reconstruiri sau reparații de clădiri, canale și altele, au privilegiu pentru sumele ce li se dătoresc.

5. Acelaș privilegiu îl au și acei cari au împrumutat bani unor asemenea persoane, cu cari bani au făcut acele lucrări.

Împrumut lui Ion o sumă de bani, și pentru siguranța mea el îmi *constituie ipotecă* moșia sau casa lui, adică îmi dă dreptul să-i scot casa ori moșia în vânzare dacă nu mi-ar plăti banii la timp, și să am privilegiu asupra tuturor creditorilor lui, pentru îndeștulara mea cu capitalul și procentele ce mi se cuvine. Dacă Ion ar vinde altora casa ori moșia, dreptul meu rămâne nestrămutat în mâna ori cui s'ar afla imobilul.

Ipoteca se zice că este *nedivizibilă*, adică dreptul de ipotecă se întinde asupra fiecărei părțicele din imobilul ipotecat.

Pe lângă imobile, se poate ipotecă și uzufructul lor, iar lucrurile mobile nu se pot ipotecă.

Ipoteca se constituie numai în formele anume arătate în lege.

Ipotecile sunt de două feluri: *legale* și *convenționale*.

Ipotecile *legale*, adică acele pe care le ordonă legea chiar fără voința părților, sunt numai trei, și anume:

1. Femea măritată care are foare de zestre, are ipotecă asupra bunurilor pe care soțul le-a constituit garanție pentru asigurarea zestrei care, după contractul de căsătorie, ar putea să fie înstrăinată;

2. Minorii și interzișii au ipotecă legală asupra bunurilor pe care tutorii le pun ca asigurare pentru buna lor administrație a averii acestora;

3. Statul, comunele și stabilimentele publice au ipotecă legală asupra bunurilor perceptorilor și administratorilor centrali, cu care aceștia garantează cinstita lor administrație.

Oamenii pot să facă împrumuturi și să deie drept garanție ipotecă în imobilele lor, atunci când se învoesc la aceasta, și atunci ipotecă se cheamă *convențională*.

Cine are capacitatea de a înstrăina un imobil, îl și poate ipotecă.

Ipoteca convențională se face numai prin act autentic, și cu îndeplinirea mai multor forme, între care cea mai de căpetenie este *inscripția*, adică trecerea ei într'o anumită condică dela trihunal.

Când se plătește suma datorită cu actul de ipotecă, se cere *radiarea*, adică *ștergerea* ei din condica trihunalului în

care a fost înscrisă. Tot așa se urmează când s'a plătit o parte din datorie, și părțile convin să *reducă* ipoteca.

Inscripțiunea unei ipoteci îi păstrează dreptul de privilegiu și de ipotecă în curs de cincsprezece ani din ziua în care s'a făcut inscripția. Dacă un creditor a lăsat să treacă o zi peste cincsprezece ani și nu și-a reînnoit inscripția, atunci ipoteca se stânge și *creanța* rămâne ca ori ce creanță prin act autentic, prin urmare cel ce are în mână un asemenea act, trebuie să urmărească pe datornic după regulile obișnuite pentru orice alt fel de datorii.

Artur Gorovei.

LUPȚA ÎN POTRIVA SPIRTOASELOR

ÎN

MAINE (STATELE-UNITE)

Inceputul luptei prin legi în potrivea alcoolului s'a votat acum cincizeci de ani în statul Maine. Acolo s'a votat cea dintâiu lege în potrivea beției, după ce lupta în potrivea alcoolului s'a urmat pe alte căi timp de zece de ani.

Și mișcarea a pornit chiar din partea bețivilor înșiși, cari, dela o vreme, și-au dat seamă de ticăloșia în care i-a fost adus patima.

Abott și Elweil în istoria statului Maine, ne zugrăvesc precum urmează starea statului Maine, înainte de mișcarea aceasta de desrobire din jugul beției.

«Din cele mai vechi timpuri beția cășună acolo nenumărate rele și chiar fără-de-legi. Pe vremea când Statele Unite erau colonie a Angliei, romul eră în Maine, băutura națională. Il beau cu zahăr și infierbântat. După ce s'au adus și alte băuturi spirtoase, le întrebuițau și pe acestea la orice prilej, la nunți și la înmormântări, la ospete publice, în sfârșit mereu. Băuturile spirtoase se aflau în toate prăvăliile și până și stațiile poștei erau crășme, veșnic pline de locuitorii de prin vecinătate. Beția eră în floare și lucru cel mai obișnuit eră să vezi oameni poticnindu-se și umblând pe zece cărări. În fiecare sat sau oraș erau mulți bețivi, cari își vânduseră averea, își chinuiau femeea și copiii și căzuseră în sărăcia cea mai desăvârșită.

«Și boala nu se mărginea numai la o clasă socială, ci beau toți, dela cei de sus până la cei mai de rând. Spiritul ruina sănătatea tineretului».

În sfârșit mântuirea a venit, cum am spus, dela bețivi chiar, îndată ce s'au întins până aci ideile unei societăți antialcoolice, înființată de bețivi pocăiți în Baltimore. În 1840 a început mișcare foarte cu asprime, iar în 1846 s'a votat

o lege care oprea vânzarea băuturilor alcoolice pentru alte scopuri decât medicale și tehnice.

Curtea Înaltă de justiție a Statelor-Unite a dat hotărâre că legea din 1846 nu calcă de loc Constituția; iar în 1851 partidul celor protivnici alcoolului a fost destul de tare spre a vota o lege aspră în privirea alcoolului. Incercările îndrăznețe ale cărșmarilor de a-și bate joc de lege, folosindu-se de unele paragrafe, a dus la schimbări în 1853 și 1855. În sfârșit, văzind că alt chip nu e, comuna a monopolizat vânzarea băuturilor alcoolice, dar numai pentru scopuri medicale și tehnice.

Dușmanii primarului — prieteni înse ai alcoolului — au respândit învinuirea că primarul trage foloase din această operație. S'a întâmplat răscoală, vărsare de sânge.

Dar partidul protivnicilor a ramas în cele din urmă biruitor. Cel puțin în statul Maine, măsurile s'au pus în lucrare cu sfințenie.

Urmările au fost cele mai fericite. Iată ce arată în această privință d-l Matti-Helenius-Sepälä, care a făcut o călătorie de cercetări în Statele-Unite, ajutat fiind de stat.

În 1855 erau în Maine 11 case de economie, în 1905 au ajuns la 51; iar banii puși în ele s'au urcat dela 4.029.075 lei la 395.575.940. Numărul celor ce aveau bani la aceste case era, în 1862, de 11.833, iar în 1905 a ajuns la 215.122. Deci la 3 suflete, unul are bani la bancă! În 1905 mijlocia de locuitor a ajuns la 1835 de lei.

În 1890, din cei 661.086 locuitori din acest stat, erau numai 1161 sau 0,18% în casele pentru săraci.

Tot așa de bine s'a dovedit legătura între beție, crimă și bolile minții. Statul Maine e al 38-lea, dacă faci o listă începând cu cel care are mai mulți osândiți la temniță; numărul bolnavilor la minte dela 2,376, cât era în 1880, a scăzut în zece ani la 1965, deci cu 411, aproape 30%.

Iată deci dovadă prin fapte, atât despre relele ce băuturile spirtoase pricinuesc, cât și despre urmările fericite ce aduce înfrânarea dela ele. Oamenii se îmbogățesc, se cumițesc și numărul fără de legilor se imputinează. Moralitatea crește pas cu pas cu înfrângerea patimei beției.

N.

REȚETĂ PENTRU TUSE MĂGĂREASCĂ

Se pune un ou (nespart), de găină în $\frac{1}{2}$ litru oțet de vin (vas⁷ de pământ), și bine astupat, stă 24 ceasuri la un loc răcoros. Se scoate apoi oul, se curăță încet pojghlița, se leapadă gălbenușul, iar albușul se pune în oțet cu 3—4 linguri de zahăr pisat și se amestecă până când se topește. Amestecul pus într'o sticlă, se dă copilului câte 3 linguri pe zi — dimineața, la prânz și seara — în dată ce a tușit. Mâncare ușoară, fără carne, aer curat și soare-

(După calendarul Maior Leonte).

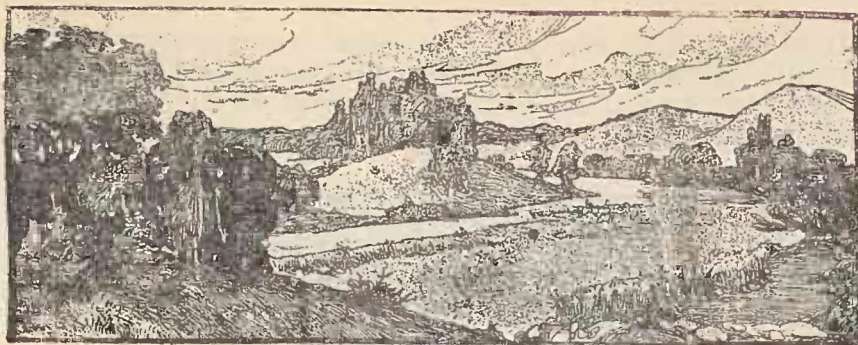
Poarta bisericii dela Văcărești

Dăm în acest număr—după „Buletinul comisiunii monumetelor istorice“ No. 1, al III-lea, — poarta bisericii dela Văcărești,

care înfățișează foarte frumoase sculpturi, ce împodobesc atât ușa însă-și cât și pervazul înconjurător.

Lucrarea aceasta s'a făcut în anul 1722.

TÂRGUL RADAUȚULUI

O schiță din Bucovina ¹⁾.

Astfel petreceau Rădăuțenii la zile mari și sărbători, fiecare după felul și gustul său și între ai săi. În zile de rând însă, sau zile de lucru, locul celor ce vroiau să petreacă mai des, era băcănia lui Schnirch, sau mai bine zis crășina lui Deutscher, care ținea cu chirie această dugheană mare și vindea ce vindea din mărfurile de băcănie, avea însă în fundul caselor niște odăițe de oaspeți, așa mai ascunse de ochii lumii. Aici se adunau căpeteniile târgului cu fețele mai de samă din ținut și se cinsteau cu câte un păhăruț de vinișor, când moldovenesc, când unguresc, după cum eră și omul, gustul sau cheful. Mai ales în ziua de Vineri, când eră târg la Rădăuți, odăițele din fund dela Deutscher erau ticsite, căci aici își dau întâlnire cei cari nu se vedeau cu săptămânile, cum erau de pildă preoții noștri, proprietarii mari și altă lume mai aleasă.

Ș'apoi prietenia, sfatul și petrecerea, când oamenii nu s'au văzut o bucată de vreme, se înțește. limba se mai desleagă și se pornea vorba și politica între străini și baștinași, de te mirai de unde atâta frăție. Cine făcea însă treabă bună, eră neica Deutscher, până ce de atâta bine, s'a dat dela o vreme și el la chef și la sfat și a ajuns încet, încet la sapă de lemn. În jurul său însă și dealungul pieții târgului, se deschidea o crășmuță nouă după alta și se îmbogățeă un jidănaș după altul, fiindcă ăștia, — vezi bine, — nu se puneau la sfat cu cei ce veneau să chefuliască, ci lăsau balabusta să li tot toarne băutura botezată la pahar, iar jupânul vedeă cu ochi lacomi ce gheșoft mai eră de făcut Vineria, până a nu se arătă luceafărul și a nu se aprinde lumânările de șabăs.

Cam așa fel eră Rădăuțul cu Nemții săi, cari, până a nu veni poporul evreiesc din Galiția peste țară, stăpâneau

¹⁾ Vezi No. 17.

târgul ca și cum era al lor. Și când îi numărâi, așa câte unul, acești negustorași și meseriași ajunși chiaburi în scurtă vreme, nici nu păreau tocmai mulți, dar țineau între dâșii și față de Românii nepăsători știa să-și facă toate trebile

Tărani din Rădăuți

binisor și pe placul lor. A fost mai ales un prilej, în care s'a arătat puterea ce o avea burgherimea târgului și, lucru ciudat, dela ciasul acela s'a și schimbat, se pare, mersul soartei Rădăuțului și a locuitorilor săi. Eră vremea drumurilor de fer, ce venea să-și întinză rețelele până și în părțile țării noastre. Cias nefericit, — cum bine cântă versul lui Eminescu, — căci nu atât că ne-au perit cântecele, dar ne-au cotropit neamul perciunat al lui Israil.

Domnii dela stăpânire hotărând să ferească și Bucovina cu un drum de fer, s'au gândit și la prea credincioșii burgheri ai Rădăuțului și, înainte de a croi în chip nestrămutat calea, pe unde trebuia să treacă drumul acesta, i-a îndemnat pe Rădăuțeni să întâmpine cu oarecari jertfe din partea lor fericirea ce avea să li cadă, cu harzobul din cer, adică să deie din toloaca lor mare, dinspre partea Frătăuțului, fără plată, locul, cât va trebui, pentru ca să li vie gara mai aproape de Rădăuți.

Furtuna ce s'a stârnit în sfatul târgului și între târgoveții nemți mai ales, când s'a aflat despre această năzdrăvănie, eră cât pe ce să întrecă revoluția dela 48. Au sărit burgherii noștri ca leii, să 'și apere drepturile lor primejduite. Erău neînchipuie și fără număr nenorocirile ce aveau să iasă pe urma unei asemenea pacoste. Intâi eră să li taie în două și să li strice drumul cel frumos cu plopi; erău să li se omoare vitele și porcii ce pășteau pe toloaca de acolo; eră să li se ieie locul cel mai drăguț pentru creșterea găștelor și curcilor. Ferarii, potcovarii, rotarii, hâmurarii și caretașii, la rândul lor, urlau de mânie, căci făcându-se drum de fer, li se ducea câștigul din mână. Negustorii țipau și ei, că de acum înainte n'are să mai cumpere nimene nimica pe la Rădăuți, ci va căuta să se ducă tot înainte, să caute marfă mai ieftină și câte și mai multe. Eră sărăcia cea mai groaznică ce aveă să le vie cu drumul de fer, și așa de crunt s'au pus îndârjiții Rădăuțeni pe jalbe, plângeri și împrotiviri, încât s'au îndurat domniile dela stăpânire și... i-au lăsat în pace.

Un singur târgovăț eră, care spunea că ar fi bine să se facă drum de fer, armeanul Burdea cel cu dughiana de brânzeturi și de funii și frânghii. Avea adică omul prin părțile, pe unde eră să treacă drumul de fer, o fășie de pământ cu casă și-i venea la socoteală treaba asta, cum bine veți înțelege. Dar cine-i da vr'o ascultare sau îl bagă în samă pe pastramagiul pripășit?

Hiserică sălească

Ani dearândul au trebuit în urmă sumeții burgheri să suspine după cecece aruncase dela sine. Și oftău Rădăuțenii din greu, când aveă câte unul din ei de făcut vr'un drum, mai în depărtare și trebuia să se acațe în diligență sau trăsura scump plătită, uneori pe la miez de noapte, și să plece

prin frig și ploaie până la stația din satul unguresc Hadicfalva. Și harabalele jidovești din târg se înmulțeau, că nu trecea zi lăsată dela Dumnezeu fără ca să nu aducă câte doi, trei jupâni noi, sosiți așa, cu neputa în masă, cu borfele lor la târgul cu belsug mult lăudat. Și hanul cel mare al sasului Kantor stă mai gol și pustiu ca oricând, par'că fugeau toți cu drumul de fer, în largul lumii, numai la Rădăuți nu se opreau.

Astăzi Rădăuțul are o linie ferată locală, cu patru stații, din cari una așezată chiar în locul cel mai de frunte, între arborii mari din grădina vechii episcopii. Nu știu, s'a făcut acest mijloc de îndemănare pentru ca să plece din Rădăuți și cei din urmă oameni cu stare și cu vază, sau pentru că nu ajungea drumul pe la Hadic să aducă la străini, că s'au oploșit mulți de tot ca locustele flămânde peste câmpia verde.

Altă comedie și mai boacănă a văzut-o Rădăuțul, când a fost vorba să aducă regimentul de călărime, de care se ivise nevoie prin locurile noastre. Și ce s'au gândit domnii dela stăpânire: loc mai îndemănatec nici că poate să se găsească pe fața pământului, mai ales că toloaca (islazul) târgului, unde era să se facă stația de drum de fer, nu li ieseă din cap domnilor și se potrivea de minune pentru clăditul de cazărmi și grajduri. Și nu mai încăpea apoi nici vorba, că unde e herghelie, poate să steie și un regiment de călăreți! Și era să li vie Rădăuțenilor regiment de husari, nu

Herghelia Rădăuțului

altceva, știți de cei cu nădragii strâmți și cu găitane pe la cojoccele purtate numai cât așa, pe umere. Și tot băieți fercheși cu ofițeri de neam mare unguresc, numai cât groți, unul și unul.

Dar tocmai aici era beleana. Că s'au ridicat de astă-

data, nu Neînții bărbați, ci burgheroaicele cele groase și mi s'au năpustit cu gura, de le umblă limba foc. Că li eră acum primejdia de-a fetelor lor. Și dă, ca să nu vă spun despre câte eră atunci vorba, vă povestesc despre isprava asta numai atâta, că a scăpat Rădăuțul și de husari și s'a făcut în urmă o cazarmă mare de călăreți la Jucica, tocmai dincolo de Prut, spre bucuria jidovilor din Sadagura.

Privesc în dese rânduri și astăzi la viața Rădăuțului; mă uit în zilele de Vineri, cum geme târgul de lume.

Cât e piața de mare, abia cuprinde norodul ce vine din satele ținutului. Mă uit mai ales cu sufletul plin de mulțămire la roiurile de săteni veniți din comunele bogate românești. Li văd sosind pe voinicii noștri Români, cu carul cu boi frumoși, ori în cărucioara trasă de cai sprinteni de soiu, încunjuțați de nevestele lor curat îmbrăcate și de copilași rumeni, înșirându-se în piață, unii lângă alții. Privesc mișcat și cu drag la aceste cete de popor harnic, ce-și aduce în ziua de Vineri munca gospodărească și rodul câmpului, strâns în sudoarea feței. Că umblă doar să-și facă rost de ceva parale, cu cari să 'și împace tot felul de nevoi de ale casei. Mă uit cu nesăț la acest norod neprihănit, ce se tot înmulțește la număr și sporește văzând cu ochii în avuția sa, ținându-se curat și neschimbat în graiu, în deprinderi și în năravuri și simt cu bucurie că bine trebuie să fie povățuit de preoții și învățătorii săi vrednici, încât a prins a se

Piața Rădăuțului

lăsa de apucături rele și de beție. Și ar trebui să-l privească pe poporul nostru în asemenea zile de strânsură și alții, ca să vadă mai ales un lucru, care orice umple cu mândrie pe Român. Cât de mare e târgul Rădăuțului, cât de năprasnică învâlmășeală cu alte neamuri pripășite, în asemenea zile de

întâlnire, când tragi cu urechia la clocotul asurzitor de vânzători și cumpărători, nu auzi, cu toată împeștrita chipurilor, decât vorbă românească.

Așa a fost la Rădăuți, de când țin eu mine, așa a fost întotdeauna și mai înconjurați de neamuri străine cum sunt, din păcate, Românii ținutului rădăuțean, nici că mai sunt poate alții. Și totuși, e ca un semn de biruință falnică, cel puțin în ochii mei, că Moldoveanul nostru nu s'a dat înapoi cu graiul său nici înaintea unui străin, căci vorbesc toți, toți românește. O știe asta dela dela moși, strămoși, și ungurul sumeț, și lipoveanul somnoros, și becisnicul de rusneac și morocănosul de neamț, că Românul cere să-i vorbești în limba lui, dacă vrei să faci treabă sau negoț cu dânsul. Cine o știe însă asta mai bine ca toți, e șiretul de evreu. Căci cu vorba doar îl prinzi pe om mai lesne! Și ia ascultați, vă rog, cine țipă în târg mai cu glas ascuțit «Bade, bade! Lele, lele!» Sunt odraslele la ome ai pripășiților din țara leșească. Uitați-vă însă și la fețele lor lihnite și uitați-vă la poporul nostru și nu vă fie teamă nici de acești dușmani noi. Is mulți la număr, — ce-i drept, — dar vlaga neamului românesc îi va birui, înainte de a ne copleși ei pe noi. Asta-i nădejdea mea, și a fraților mei Români bucovineni.

(Sfârșit)

Em. Grigorovitză.

„VICTORIA“

Societate anonimă de asigurări generale și reasigurări
IN BUCUREȘTI

— Direcțiunea Generală: 10, Strada Doamnei 10 —

CAPITAL STATUTAR LEI 5.000.000

ÎNTÂIA EMISIUNE LEI 1.000.000

Societatea asigură: *a)* contra pagubelor cauzate de Incendiu și Explozie, precum și în contra Tempetei și Ciclonului; *b)* asigurări asupra Vieței și Rentei viagere; *c)* contra pagubelor de Transport maritim, fluvial și terestru; *d)* contra pagubelor cauzate de Grindină la cereale și vii; *e)* contra accidentelor corporale și a consecințelor răspunderii civile; *f)* contra pagubelor provenite din Mortalitatea vitelor; *g)* contra spargerii oglinzilor, geamurilor și firmelor de cristal, etc.

Societatea „Victoria“ asigură în mod gratuit clădirile în construcțiune până la punerea acoperișului. iar informațiuni mai detaliate a se cere Direcțiunii societății.

Reprezentanța generală—București, str. Karagheorghevici 3

ISTORIA GENOVEVEI

DE BRABANT ¹⁾

Noi, bătrânii, în copilărie ne-am înduioșat mult pentru suferințele sărmanei Genoveve, dar și hucuria ne-a fost nespusă, când la urmă izbândește și scapă iarăși la lumină și fericire. Istoria ei e cât se poate de limpede, dar întocmită cu multă dibăcie.

Genoveva e un suflet bun, cinstit și adevărată creștină în toată puterea cuvântului. Din viața ei se poate vedea cum bunătatea ei de creștină, care o făcea să erte și pe cei mai mari dușmani, a putut înduioșa până și inimile călăilor puși s'o omoare. Răbdarea și bunătatea ei sufletească e tot așa de mare ca a lui Iov. Supusă celor mai grele nevoi, lipsită de hrană, de locuință, pentru ea și pentru copilășul ei nevinovat, cu toate astea niciodată nu cârtește, nu numai în potriva lui Dumnezeu, care o supunea la asemenea încercări, dar nici în potriva ticălosului Golo.

Nu-l învinue nici nu-l blestemă, ci se roagă lui Dumnezeu să-l erte, căci l-a orbit patima diavolească și l'a împins pe Golo să uneltească atâtea fără-de-legi asupra ei. Cu bunătate și iertare vorbește de soțul care a osândit-o într'o clipă de mânie fără măcar s'o judece. Până și pe călăii, cari îi cruță

¹⁾ *Casa școalelor*. Biblioteca pentru popor, No. 4 *Istoria Genovevei de Brabant*, îngrijită de d-l M. Sadoveanu, în 16, cu 216 pag. și un tablou.

viața, dar o lasă pradă foamei, gerului și fiarelor selbatece, și-i socoate binefăcători.

Viața Genovevei poate să aducă îmbunare și celor mai căinoase suflete, măcar o clipă. Pentru tineri și mai ales pentru fete e pildă de cinste, de bunătate și evlavie. Ar trebui să slujească de icoană pentru orice fată ori femeie tânără.

Deasemenea muștrarea de cuget a lui Golo și-a lui Sigefré, să fie iarăși pildă pentru pătimiși. Pot vedea câtă nenorocire urmează dacă nu ne stăpânim patimile. Vedem cât de scump plătește Sigefré graba nesocotită cu care-și osândește soția, negândind că Golo poate fi minciunos.

Tot din desvelirea povestirii se vede bine cum omul poate trăi viața mult mai nemăestrită decât cea obișnuită în palate: lapte, rădăcini, tot soiul de poame selbatece sunt hrana cu care Genoveva își ține viața; iar fiul ei Benoni crește voinic și sănătos, înfruntând gerul iernei, adăpostindu-se într'o peșteră fără foc și aproape fără haine. Neapărat într'o țeară, unde nu e gerul ca la noi.

Ar fi de dorit ca povestea Genovevei, scrisă atât de citeț, cu vorbe duios alcătuite, încât merg la inimă și ageresc simțirile bune, să nu lipsească nici dela un sătean care citește el ori are în casă pe cine-va care știe carte.

Sufletul omului se mlădiază după ce vede, aude și citește, fiindcă în viața grea și între oamenii nevoiași rar se pot găsi lapte vrednice de-a sluji ca pildă. E folos ca, măcar cetind lucruri alese, să ne mai imblânzim inima.

Cât de frumos și de adevărat vorbește Genoveva găzilor, arătându-le Luna, care se ascunde după brazi: «Voi, de câteori veți vedea-o în viața voastră astfel coborîndu-se către orizont, vă veți aduce aminte de ceace acuma vreți să săvârșiți. Sângele meu și al fiului meu totdeauna vă vor muștra. Chiar atunci când această lună va fi în cel mai înalt punct pe cer, în cea mai desăvârșită strălucire și razele ei vor desfătă inima tuturor muritorilor, pentru voi va fi numai măhnire omorâtoare și vi se va arăta

plina de sânge nevinovat. Ascultați-o fraților, ascultați vântul șoptind prin frunze, ascultați scârțâitul brazilor, sunetul frunzelor tremurătoare, toate acestea și natura întregă plină de groază pentru păcatul ce voiți a face, se pare a vă ruga pentru noi. De acum înainte orice frunză bătută de vânt va aduce muștrare de cuget în inima voastră».

Cititorul va găsi multe asemenea cuvântări în cartea asta, cuvântări înălțătoare.

Casa școalelor, tipărind astfel de cărțițele, cari au lucrat asupra inimei și minței părinților noștri, a făcut o faptă bună.

Neculcea.

ZAPISUL ¹⁾

— POVESTE —

Când s'a trezit, eră noapte; tocmai atunci o geană se arătă la răsărit ca un ochiu încruntat, încât toate se luminară în roșu: răsărea luna; iar când se boldi în sus, văzû că spre el stă aplecat un boer bătrân, bărbos, îmbrăcat după moda veche și îl privea cu ochi sgâiți. Răsăritul lunei îi da o înfățișare de aramă; iar cu cât se ridică făclia nopței mai sus, cu atât chipul boerului i se lămurî mai bine și mintea lui Durduc cunoscû în el pe boerul cu care făcuse zapisul și îi lăsase traista afurisită.

Atunci, par'că se luminea și își zise:

— Ia aiură văd că aista e dracu.

Și o ciudă ascunsă se născû în el și o putere sfântă, și o îndrăsneală parcă îi întări sufletul, că întinse numai mâna și îl apucă pe ciocoiu de barbă și îl ținû strâns.

— Lasă-mă, îi vorbi bărbosul liniștit, pironindu-l cu niște ochi, ce se schimbau fețe-fețe: când roșii ca și cărbunele, când galbeni, ca de mătă, când albi, ca de sticlă.

Dar omul, de și îi clănțăneau dinții de frică, nu se dădû biruit și grăi:

¹⁾ Vezi No 17.

— «În numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, amin»; nu te las, scoate zapisul.

— Nu fi prost, îi grăi boerul liniștit; faci copilării.

— Nu, nu, îi răspunse omul, m'ai înșelat, mi-ai dat niște bani afurisiți, de care nu mă mai pot folosi de dânșii; îmi șed copiii morți de foame, goi; eu rupt și negru, nevasta tot așa, și nu pot să iau un ban din sacul tău blestemat; ba ce muncesc tot acolo pun; la biserică nu mă pot duce, milostenii nu pot face că am și eu părinți morți. Nu, nu; acum te am și eu în mână, scoate zapisul, că de nu aici ți-e sfârșitul.

— Nu-l mai am, grăi boerul; l-am pus nu știu unde și l-am pierdut.

— Nu-l ai, nu-ți dau drumul, îi răspunse Durduc... Am să te țin și eu, măcar de mi s'ar uscă mâna.

Ce să facă boerul? Eră în laba voinică a românului.

Apoi să'mi dai voce să mă duc să-l caut, îi mai grăi bărbosul.

Haida de; îi dădî Durduc cu amărăciune, dar prost mă crezi. Lasă că te știu eu, cucoane, cine ești acum. Te-am văzut eu câte parale îți face pielea. Dă-mi-l, că de nu, te țin aice până or cântă cocoșii.

La vorba asta boerul se înfioră. Să mai strâmbă odată la Durduc, dar văzând că omul, deși dărdăia ca de friguri de frică, nu-l slăbește, băgă mâna încet sub limbă și scoase o hârtie mototol, pe care desfăcând-o, o întinse lui Durduc. Eră toată scrisă și jos pusă o pecetie roșie, și cu semnul de cerneală unde a pus el degetul.

— Acum lasă-mă, îi vorbi boerul.

— Nu, amu, tot în numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, îți poruncesc, afurisitule, să-mi spui ce ai scris aicea.

— Ce-am scris, îi răspunse bărbosul, să te duci la popa satului, că numai el știe slova asta.

— Și încă un lucru, îi vorbi Durduc: Fântâna asta trebuie curățită și sfințită, să bea creștinii apă,

ca odată; să faci bine să nu te mai prind pe aicea. Să te duci unde a dus mutul roata și surdul iapa, că de nu te legi și la asta, nu mai ajungi la miezul nopții să-ți spui isprăvile lui Scaraoțchi.

— Apoi eu îs cumnat cu Scaraoțchi, îi răspunde demonul.

— Și ce cauți tu prin lumea asta și prin locurile astea? îl întrebă Durduc.

— Eu cutreer tot pământul, îi răspunse impelițatul, odată sunt în mii și mii de locuri, smulg câte o mână de păr din coadă și când o asvârl, fiecare păr are puterea și mintea unui drac și face ce voiu eu. Am moșii și locuri care sunt ale mele, fântâni părăsite, sorburi prin iazuri, de care nu-i harnic nimeni să se apropie.

Fântâna asta e a mea și satul vostru e al meu. De aceia ați și sărăcit așa, că oricine ar face ceva pe locurile mele, tot se strică, tot se dărâmă. Mai bine mi-ai da drumul și ai spune la oameni să se cam mute de pe aicea, că moșia am cumpărat-o cu o mie de suflete de creștini dela moșu-meu Antaferte scriitorul păcatelor omenesti, care a povățuit pe Ciurea să ia pământ cu înșelătorie dela oameni și să-l vândă lui Canta.

— Nu știi zău, a zis Durduc, îi fi având drept că ești stăpân, dar eu tare aș vrea, cum am spus, să te cam mărginești de pe aicea, că amu am eu treabă. M'ai supărat atât, încât nu știu ce să mai fac cu tine. Te duci ori ba?

— Vai de mine și de mine! prinse a se jelui boerul; dar ce vrei să fac? Și deodată mai făcù o cercare, doar l-o spăimântă pe om: s'a sgârcit, mic, mic, de par'că ar fi fost o gumă umflată, până ajunse ca un șoarece la trup și ducând gura la ureche și încrucișind ochii se strâmbă la om.

Asta îl înfioră așa de strașnic, pe român, că i se sbârli părul ca țepii la ariciu, îi veni să strige de groază și mai mai să-i dea drumul, dar pe dată ceva sfânt, îi întări viața în el, îi limpezì mintea, și gândul de a mântui locurile cele de un necurat îi veniră la loc și îi grăi:

— Vra să zică nu te duci? Și îl strânse așa de tare de barbă, încât demonul prinse a răcnî:

— Mă duc! Mă duc!

Da să nu mai vii pe aicea, că de te-oiu mai prinde, teafăr nu scapi. Am eu dar, așa, dela Dumnezeu să te gătui. Și hai!...

Și învârtind ciuful de barbă cu capul de om și trupul de un deget de câteva ori, și când mi-l izbi de ghizdele, țâșniră numai scânteii și capul cu barbă își luă sborul când vâjâind și pocnind, când scheunând și miorlăind spre cazărmile cele pustii învălit de o pară ca de foc.

(Va urma).

Ion Dragoslav.

Cum s'au născocit gazetele?

Gazete ca'n zilele noastre n'au fost în totdeauna. Acuma, firește, am ajuns că nu putem să ne lipsim de știri din toate colțurile lumii. Telegraful cu sârmă și cel fără sârmă ne aduc veste astăzi de ce s'a întâmplat ieri în America, în Africa, în Australia, fără că mai vorbim de Europa și de țeara noastră.

Guvernul chinez are o gazetă a Curței, care iese regulat de al 700 sau 800 după Hristos până în ziua de astăzi. Faraonii Egipteni, regii Babiloniei, de bună seamă, aveau și ei mijloace de-a primi știri din toate părțile țerei peste care domneau. De asemenea înștiințau de toate întâmplările dela curte pe supușii lor.

Mai întâiu, aceste vești se respândeau prin graiu, prin crainici, cari le duceau până la marginile împărăției. Pe urmă, când au născocit meșteșugul scrisului, și în scris.

Iulius Caesar, a pus de scriau în mai multe foi desbaterile Senatului și alte întâmplări; iar foile se lipeau pe ziduri să le citească oricine. Acestea erau gazete scrise.

În vârsta de mijloc, cântăreții călători dela curte la curte și dela oraș la oraș, erau comedianți, dar și aducători de vești, pe cari le cântau în versuri.

După ce s'a născocit meșteșugul tiparului la 1440 (nu 1450 cum de obicei se crede), au început a tipări cântecele și știrile aduse de cântăreți.

Foi de-acestea tipărite împrăștiau știri despre războaie, despre

năvala Turcilor și primejdia ei pentru creștinătate, despre serbări sau pompe.

Cea mai veche foaie tipărită e una din 1493, care povestește înmormântarea împăratului Friderich al III-lea.

Cele 95 de puncte ale lui Luther s'au tipărit și în scurt timp s'au împrăștiat în toată Germania.

Foile purtau nume ca „Poșta“, „Curierul“, „Depeșă“.

Încă de pe vremea Romanilor, ocârmuitorii provinciilor lăsau în Roma robi, cari să le trimită mereu știri dela Curte, Senat.

Mai târziu, în vârsta de mijloc, aceste scrisori se făceau în mânăstiri, la Curți, și se trimiteau în mai multe foi la alte Curți

Negustorii cei mari scoteau și ei astfel de scrisori, la vreme dinainte hotărâtă, de aceea le și ziceau „Zeitung“, dela „Zeit“, timp.

Între acestea eran căutate ale Casei Fugger, din Augsburg, dor cele mai vechi sunt cele venețiene. În Veneția, încă din veacul al XVI-lea, se vindeau pe Rialto ziare de-acestea cu știrile sosite din toată lumea.

Cei cari făceau acele ziare alcătuiau o breaslă „Scrittori d'avvisi“, scriitori de înștiințări.

În Roma își ziceau „Novellanti“ (dătători de noutăți) sau „Gazzettani“, de la *gazzetta*, gologan, căci se vindeau pe acest preț.

În 1572, Papa îi amenință cu afurisania, căci își băgau nasul în daraveri, cari nu trebuia să iasă la iveală.

Cea mai veche gazetă scrisă din Germania, e din 1583, scoasă din foile cu știri ale Casei Fugger. Alta e cea săptămânală din Nürnberg din 1587—1591.

Cea mai veche gazetă tipărită este una din 1609, din care se află 51 de numere în biblioteca din Heidelberg.

În Moldova, cea mai veche e „Albina“, din Iași și în Muntenia „Curierul de ambe sexe“ al lui Heliade Rădulescu, din București (1829). Dar foi scrise și satire se obișnuiau încă de mult.

I.

INFORMAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că d-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunii va primi audiențe numai:

Miercurea și Vinerea între orele 11 a. m. și 1 p. m.; iar d-l Secretar va primi numai: Lunea, Miercurea, Joia și Vinerea, între orele 11 a. m. și 1 p. m.

Pagina Glumeată

După faptă și plată

Pe Doamna Cocoșescu, bătrână, rea, arțăgoasă și mai ales clevetitoare, lumea o poreclise «Gura iadului». Trăia singură cuc; nu ținea la nime și n'o iubea nime. Vecinii n'au văzut suflet de creștin să-i între în casă. Par'că-i picată din cer!

Cocoana Sița, vecina Dumnea-ei, trecând une ori pe la ușa dânzei, îi zice: «Tot singurică? Nu-ți mai vin rudele, soro? Mie nu-mi dau răzbun: ba nepoți, ba verișoare. N'are când mi se urâ».

— Mulțumesc de-așa vizite! Să mă vază? N'am murit! Doar le-o cădeă cevașilea!

Cocoana Sița face rizind:

— Păi de! se vede că ai bani, dela mine n'au ce așteptă... Te miră ce mi-or aduce, ei!

Doamna Cocoșescu întoarnă spetele, făcându-și de lucru.

Intr'o vreme, avuse «Gura iadului» un cotoiu, care, îmbătrânind, n'a mai putut ascultă poruncile stăpânei: «să prinză șoareci și vrăbii, dacă-i-e foame» și într'o zi a murit. Ajunsesse să-i numeri coastele, de slab. Trăia, bietul, numai cu aer și cu soarele, în fața căruia stă tolănit toată ziua.

Acum patima Dumi-sale e un papagal. Din «băiețușul maichi» nu-l mai scotea. În toată dimineața are porție de zahăr; dar numai dacă-i harnic. Hărnicia «băiețelului maichi» eră să pândescă la fereastră, când o trece d-l Blându, un biet cocoșat, și să-i strige: «Hei, Blândule, mai strânge cocoșa că mă plictisești!»

Bietul Blându oftă din adâncul inimei, gândind la în-

tâmplarea vitregă, din pricina cărei suferise toată viața. Ca

'ntr'o scăpărare de fulger îi treceau prin minte toate umilințele și bătăile de joc îndurate în școală dela unii băieți rei la suflet, cari, în loc de a-i areta bunătate și purtare cuviincioasă, rideau de el și-l chinuiau. Se vedeă mic, stând ghemuit către zid, ca să nu-l poată lovi cu pumnii în spate, strigând: «Scoate, drace, ce-ai furat! Desleagă bocceaua!»

El, cumintele, tăceă. Își mai aduceă aminte cum la un examen, deși ieșise cu nota cea mai mare, nu i s'a dat premiu. Profesorul a zis: «Nu mi-oiu face clasa de ris să fie cocoșatul întâiu!» Și mai târziu, de câte ori prin adunări nu făceau unii haz povestind anume snoava celor trei cocoșăți! Toate amintirile astea îi săgetau des demineată inima. De multe ori, ca să nu mai auză paserea dușmană, se furișă ca un hoț pe lângă zid. Papagalul în ziua aceea pierdea porția de zahăr.

În unele zile treceă un tânăr cu ochelari; papagalul, învățat de bătrână, țipă cât îi luă gura: «Hei, monșer cu sticla 'n ochi!»

În față stă o fată tânără, drăguță, numai cu nasul cam

mare. Cum o vedeă, paserea Naibei începeă: «Domnișoară, mai taie nasul că-i prea mare!». Intr'o zi, fata eră cu logodnicul. Auzind ocară, i-a venit reu.

Pe toți vecirii îi poreclia, ori cel puțin, când treceau, hohoteă nebunește, în cât bietul om se uită speriat să vază ce are, de-a stârnit așa rîs.

Mulți inși cari ședeau cu chirie, se mîtau din uliță, de reul papagalului.

Intr'una din zile veni chiar alături un domn Nichipercea, om foarte suptire la caracter. In ziua întâia și a doua, își luă pălăria zicând: «Sărut mâna, doamnă!». A treia zi, numai ce aude papagalul în urma lui, în loc de răspuns: «Hai pașol, papugiule!». «Așă», gândi d-l Nichipercea, «d'astea 'mi ești ma-tale? Las că eu ți-s popa!». A doua zi a și cumpărat un papagal. leit al cocoanei Cocosescu și l-a învățat în câteva zile în taină, cum a știut el.

Intr'o zi, când „Gura iadului“ se răpezise la prăvălie să ia zahăr, d-l Nichipercea ca săgeata pune-un scaun la ferastră, ajunge colivia în care stă papagalul, o ia și pune alta cu paserea lui. Apoi, cât ai clipi, fuge 'n casă, ascunzând bine paserea bătrânei.

Când se 'ntoarse cucoana cu zahărul, fără să-și lepede capela, nici mantelul, voi să dea băietelului porția, căci din zori de zi pândise pe bietul cocoșat și-și bătuse joc de el.

Spre uimirea doamnei, papagalul, după ce-a ronțait zahărul, în loc de mulțunită, începū:

„Haida-de, ciună bătrână, mult o să-ți răzi de lume? Rușine! Rușine! Ha! Ha! Ha! Gura iadului, zât!“

Cocoșeasca, vânăta-stacojje de furie, se răpede, îl înșfacă din cușcă mormăind: „O să-ți succese gâtul, diavole!“

Papagalul o ciupì reu de mână. Baba, de durere îl scăpă și paserea zbughì pe fereastră. Nichipercea, care pândise din curte, strigă: „La revedere, băețelu maichi!”

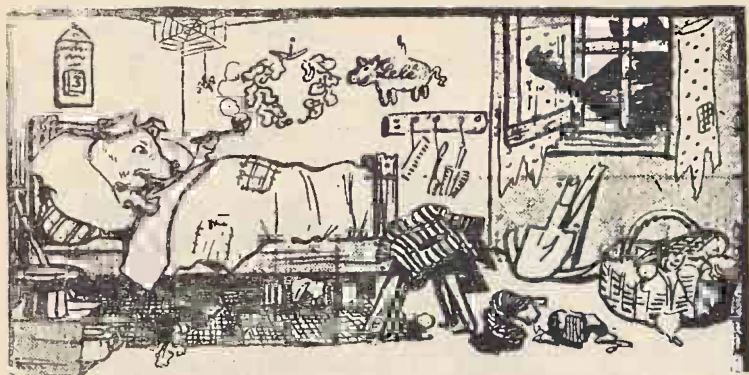
Neculcea.

Pagina copiilor

LUPUL ȘI PURCELUL ¹⁾

Un purcel, pe când stăpânul său îl ducea la bâlcu să-l vândă, scapă într'o pădure și hotărî să trăiască singur acolo.

Își făcù o casă foarte solidă. Într'o zi lupul veni și îi spuse că la marginea pădurii sunt o grămadă de morcovi aruncați și dacă vrea să-l conducă. Purcelul însă răspunse că e prea obosit și că nu poate.

Lupul, ascunzându-și furia, îl întrebă dacă nu vrea să meargă cu dânsul Duminică la bâlcu.

Purcelul însă plecă mai din vreme, fără să aștepte pe lup.

La bâlcu el își cumpără o puțină și porni spre casă. În drum zări pe lup; iute purcelul intră în puțină și cum tocmai scoboră la vale, își dete drumul. Lupul speriat, fugi.

¹⁾ Trad din l. franceză.

Publicațiunile Cassei Școalelor

1. Biblioteca pedagogică

No. 1. Didactica magna, de Amos Comenius	1,55
No. 2. Câteva idei asupra educației. Partea I, de Locke	1,—
No. 3. Pedagogia practică, de Ad. Matthias	2,50
No. 4. Introducerea în pedagogia lui Herbart, de Chr. Ufer	1,—
No. 5. Leonard și Gertruda, de Pestalozzi	3,10
No. 6. Psihologia pedagogică, de Em. Martig	3,50
No. 7. Eroii, de Th. Carlyle	2,—
No. 8. Câteva idei asupra educațiunii, Partea II, de Locke	1,—

2. Biblioteca pentru popor

No. 1. Alexandria	0,30
No. 2. Arghir și Elena	0,25
No. 3. Isopia	0,40
No. 4. Geneveva de Brabant	0,45
No. 5. Răvașele unui doctor, Partea I	0,30
No. 6. Răvașele unui doctor, Partea II	0,30
No. 7. Răvașele unui doctor, Partea III	0,30

3. Cărți didactice

1) Catechismul ortodox, de Econ. I. Gotcu	2,30
2) Dreptul bisericesc, de Dr. Boroianu	2,30
3) Introducerea în cărțile noului testament, de I. Cornoiu	2,30
4) Introducerea în cărțile vechiului testament, de C. Chiricescu	1,75
5) Explicarea evangheliilor, de I. Mihălcescu	2,20
6) Liturgia, de Ec. St. Călinescu	1,75
7) Morala creștină, de Ec. St. Călinescu	1,75
8) Teologia dogmatică, de Ec. St. Călinescu	2,30
9) Omileica de Pr. V. Arama	2,55
10) Pastorală, de Ec. I. Gotcu	1,75
11) Sf. Vasile cel Mare, de I. Valaori	1,75
12) Sf. Grigore Teologul, de I. Valaori	1,0
13) Sf. Ion Crisostom, de I. Valaori	1,75
14) Sf. Iustin, de I. Valaori	1,75
15) Carte de celire și exerciții grece, pentru cl. III seminariată și a V liceală, de I. Valaori	1,50
16) Carte de celire și exerciții grece, pentru cl. IV seminariată și VI liceală, de I. Valaori	2,25
17) De civitate dei, de I. Dianu	1,50
18) De viris illustribus, de I. Dianu	1,75
19) De vita beata, de I. Dianu	1,75
20) Carte de limba română, pentru clasa I normală, de G. Chelaru	1,60
21) Carte de limba română, pentru clasa II normală, de G. Chelaru	2,10
22) Carte de limba română, pentru clasa IV seminariată, de G. Adamescu	2,50

BIBLIOGRAFIE

A apărut „Conducător pentru predarea gimnasticii în școlile primare și normale, de băieți și de fete“, de D. Ionescu, profesor și inspector de gimnastică; text alcătuit după programa analitică și oficială din 1910, pe care îl recomandăm stăruitor atențiunii d-lor institutori și iustitutoare, învățători și învățătoare, spre a-l avea în vedere la predarea cursului de gimnastică în școală.

Materia este alcătuită în lecțiuni practice pentru fiecare clasă, iar manualul merită aduce un real serviciu, nu numai învățământului ci și membrilor corpului didactic care-l va putea utiliza cu înlesnire atât prin explicațiunile date, cât și prin cele 127 figuri din text.

Depozitul principal la *librăria Națională*. Calea Victoriei, București.

Prețul unui exemplar cartonat lei 2.

„STEAVA“

Societatea „Steava“ lucrează pentru întinderea învățării în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

În acest scop publică și o bibliotecă populară, din care au apărut până acum următoarele cărți la câte 20 bani:

No. 1. *Din Țara Basarabilor*, de G. Coșbuc — un rezumat al Istoriei noastre naționale, dela colonizarea Dacilor până la Războiul pentru neamul nostru din 1877—78.

No. 2. *Foloasele învățaturii*, de P. Dulfu — o descriere a stării de azi a sătenilor noștri în asemănare cu a celor din țările apusene și mijloacele de îndreptare.

No. 3. *Minunea vieții și cheia lumii*, de Th. D. Speranța — o povestire morală și instructivă.

No. 4. *Grădina de legume*, de Ioan Hășeganu — tratat de grădinărie.

No. 5. *Medicul poporului*, partea I, de Dr. I. Felix — povește practice de igienă.

No. 6. *Anem cu ce să ne mândrim*, de T. Duțescu-Duțu — spicuri din Istoria și Literatura națională, cu îndemnuri pentru săteni la învățatură.

No. 7. *Medicul poporului*, partea II, de Dr. I. Felix — povește pentru păstrarea sănătății.

No. 8. *Biserica Ortodoxă Română*, de I. Michălcescu și Victor Puiu — explicațiuni asupra slujbei bisericesti și a picturilor morale din Biserică.

No. 9. *Ștefan-cel-Mare*, de Alex. Lepădatu — povestire populară a faptelor și războanelor purtate de Marele Domn al Moldovei.

No. 10. *Ce se poate învăța dela un drum lung*, de Dr. I. Simionescu — povestiri însoțite de exemple din viața sătenilor din țări străine, spre a folosi ca pil' e țăranilor noștri.

No. 11. *Comoara Dorobanțului*, de Mihail Sadoveanu — pildă despre un om rău nărăvit și stricat din cauza beției, care, în urma unor întâmplări, s'a îndreptat pe calea cea bună, devenind un gospodar de frunte în satul său.

No. 12. *La Răscruci*, de I. Slavici — povestire morală cu pildă cum trebuie să se poarte omul în societate și cum să iubească pe Dumnezeu.

No. 13. *Domnul Tudor din Vladimiri*, de N. Iorga — schiță biografică amănunțită despre Tudor Vladimirescu.

No. 14. *Pământul și Țara noastră*, de Aldem — o schiță geografică și economică a României.

No. 15. *Românii de peste Carpați*, de I. Russu și Ianu — studiu statistic.

No. 16. *Românii și Dacii*, de Dr. I. Lupaș — povestire populară, despre luptele dintre Romani și Daci și despre obârșia și alcătuirea poporului românesc.

No. 17. *Satul Grivița*, de N. Rădulescu-Niger — povește despre agricultura și gospodăria sătenilor.

No. 18. *Cum ne putem feri de boalele molipsitoare*, de Dostorul Urechia — lumuriri și sfaturi folositoare și trebuitoare tuturilor pentru buna îngrijire și păstrarea sănătății.

No. 19. *Smerșiunile păgubitoare ale poporului nostru*, de George Coșbuc.

No. 20. *Antim Ivireanul*, de N. Dobrescu — schiță despre viața acestui vlădică, care a fost unul din cei mai însemnați, de cari am avut parte în trecut.

No. 21. *Cântece voinicești și ostășești*, alese din colecțiile culese de d-nii învățători Rădulescu-Codin, St. Tuțescu și S. T. Kirileanu.

No. 22. *Amintiri și scurte*, de Em. Gârleanu.

Societatea a scos și următoarele 5 tablouri în culori, executate artistic pe hârtie cromo:

	Bani
Portretul M. S. Regelui României	0.50
" " " Reginei României	0.50
" " " A. S. R. Principelui Ferdinand	0.50
" " " Principesei Maria	0.50
" " " " lui Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei	0.50

Administrația publicațiilor este la librăria C. Sfetea, București, piața Sf. Gheorghe, iar pentru cererile de *înscrisoare ca membri*, a se adresa d-lui Sp. Haret, București, str. Verde.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel dintâi an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

În schimb fiecare membru primește câte un exemplar din cărțile sau tablourile publicate de societate anual.

Comitetul: Președinte, Ion Kalinderu, Membru al Academiei Române.— Vice-președinte, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator.— Administrator și casier, Spiru C. Haret, Ministru, profesor universitar.— Secretar, Const. Banu, profesor secundar, fost inspector școlar.— Membri: Petre Gârboviceanu, Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și Director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român; I. Dimitrescu Procopie, senator, Primar al Capitalei; M. Vlădescu, fost Ministru, profesor universitar; Cristu S. Negoescu, fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar; Pompiliu Eliade, profesor universitar.— Cenzori, Const. Alimăneșteanu, inginer de mine; Preotul econom Const. Ionoscu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, institutor.

Membri înscriși și cotizațiuni plătite (urmăre)

I. Dărvăreanu (Mehedinți), 1 leu; C. N. Părvulescu (Mehedinți), 1 leu; C. Săvulescu (Mehedinți), 1 leu; D. Popescu-Puicea (Mehedinți), 1 leu; Mih. Mănescu (Mehedinți), 1 leu; Alex. Molănescu (Mehedinți), 1 leu; F. Bumbaru (Mehedinți), 1 leu; D. C. Severineanu (Mehedinți), 1 leu; N. Șofican (Mehedinți), 1 leu; E. B. Ruptureanu (Mehedinți), 1 leu; I. Ciortan (Mehedinți), 1 leu; C. D. Sănduțu (Mehedinți), 1 leu; C. St. Ionescu (Mehedinți), 1 leu; I. Drăghici (Mehedinți), 1 leu; Aurelia Prunescu (Mehedinți), 1 leu; Elena Purcaru (Mehedinți), 1 leu; Pr. D. Popescu (Mehedinți), 1 leu; N. Evulescu (Mehedinți), 1 leu; Gh. D. Popescu (Mehedinți), 1 leu; Gh. Socolescu (Mehedinți), 1 leu; I. I. Lupescu (Mehedinți), 1 leu; C. Gherghinescu (Mehedinți), 1 leu; N. Pagubă (Mehedinți), 1 leu; S. L. C. (Mehedinți), 1 leu; Manliu Stăncescu (Mehedinți), 1 leu; V. Bălăceanu (Mehedinți), 1 leu; Anastase Giuroescu (Mehedinți), 1 leu; D. Gr. Papa (Mehedinți), 1 leu; I. Cioclov (Mehedinți), 1 leu; Pr. St. Ionescu (Mehedinți), 1 leu; R. Gomoiu (Mehedinți), 1 leu; Gh. Rusu (Mehedinți), 1 leu; N. St. Ionescu (Mehedinți), 1 leu; Ștef. Popescu (Ialomița), 2 lei; Elena St. Popescu (Ialomița), 1 leu; I. Teodorescu (Ialomița), 1 leu; Tudor Ștef. (Ialomița), 1 leu; Anton Dobrescu (Ialomița), 1 leu; Alexandru Georgescu (Ialomița), 1 leu; I. Canciu (Ialomița), 1 leu; C. Neicu (Ialomița), 1 leu; V. Săndulescu (Ialomița), 1 leu; Alexandru Hagianu (Ialomița), 1 leu; N. Popescu (Ialomița), 1 leu; P. R. Petrescu (Ialomița), 1 leu; Șerban Popa (Ialomița), 1 leu; Mihaiu Giușca (Ialomița), 1 leu; Ene Vasilescu (Ialomița), 1 leu; N. Nițulescu (Ialomița), 1 leu; M. Biciulescu (Ialomița), 1 leu; Gh. Văleanu (Ialomița), 1 leu; Gh. Bojogescu (Ialomița), 1 leu; D. Cucută (Ialomița), 1 leu; N. Călinescu (Ialomița), 1 leu; Haralambie Șerbănescu (Ialomița), 1 leu; Constanța S. Popescu (Ialomița), 1 leu; Mircea St. Popescu (Ialomița), 1 leu; Gh. Ghica (Buzău), 1 leu; Alex. Precup (Suceava), 3 lei; P. Ioachim (Suceava), 5 lei; I. Seceleanu (Suceava), 2 lei. (Va urma).

PURGEN

CU RENAME UNIVERSAL. Recomandat de medici în toată lumea pentru adulți și copii cât de mici. De o eficacitate absolut sigură, singurul contra *constipațiunii, congestiunii și migrenei*, plăcut la gust, nu produce colici și n'are efecte rele asupra organismului.

— — — — — Cel mai economic, cutia cu 25 purgative lei 1.50 — — — — —

Rugăm a se refuza pastilele cari nu vor avea această

**PURGEN
BAYER**

inscripție, căci sunt false, vătămătoare și produc colici

FILIP LINDENBERG

București. — Str. Lipscani, 4. — București.

(Dela 1 August: Str. Smârdan, 15)

SINGURUL MAGAZIN SPECIAL

CU

JUCARII DE COPII

Obiecte frumoase și durabile cu prețurile cele mai ieftine

Mare depozit de articole de:

**PĂCĂLEALĂ, FARSE și SURPRISE, APARATE
SURPRIZĂTOARE DE SCAMATORII**

THE BANK OF ROUMANIA, LIMITED

Capital Lire sterline 300.000 deplin vărsat. Sediul Londra. Sucursala București.

Comitetul central: la Londra
Lachlan M: chintosh Rate . "
G. I. Goschen "
Vicontele Duncannon "
E. W. H. Barry "
Robert Hamilton Lang "
Demetre de Frank Viena
P. Naville Paris
Ad. Vernes "

Directori: { C. A. Stolz
 E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kalinderu, Demetru Ioan Ghika și Arthur Green.

Sediul social:

Londra 6 Creta Winchesterstreef.

Sucursala: București, Piața Sf. Gheorghe.

„NAȚIONALĂ“

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, București

Capital în acțiuni întreg vărsat în aur Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă
compuse din prime
și daune 3.955.688.76
Idem format din capital și alte rezerve 1.075.842.60
Total în aur 7.052.531.36
Daune plătite 33.000.000

Vice-președinte, A. Băicoianu.

Dir. general. E. Grunwald.

„NAȚIONALĂ“ asigură contra incendiului, a „grin linei“, contra riscului pierderii valorilor. Asigurările pentru viață sunt primite în toate combinațiunile obișnuite ca: „cas de moarte, supraviețuire, zestre și rentă“. Sediul social în palatul Soc. din str. Doamnei No. 12, București. Repres. generală în Buc. str. Smârdan No. 4. Agenții în toate orașele din țară.

CREMA, PUDRA ȘI SĂPUN „FLORA“

nu se vând decât în ambalajul original arătat aci (un sfert din mărimea naturală) și cu următoarele prețuri:

Crema lei 1.50 — Pudra lei 2 — Săpun lei 1.25

Refuzați-vă dar în interesul Dv. ca neevitabile dacă vi s'ar oferi aceste

preparate în cantități mai mici sau altfel decât în ambalajul original aci arătat și cu etichetele neatînse.

Crema și Pudra „FLORA“ se pot întrebuița fără grijă cât de mult timp, acest fapt e stabilit oficial de Institutul de Chimie al Statului, care a constatat la 12 Septembrie sub No. 1.110, că: „Crema și Pudra „Flora“ nu conțin substanțe toxice sau de acele cari printr'o întrebuițare îndelungată pot vătămă sănătatea”. — Pomadă de păr „Flora“ neîntrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului; Borsan mare lei 2.50, mic lei 1.75 — Capilogen „Flora“ (apă de păr), curăță mătreața după câteva întrebuițări; Sticla mare lei 3.25, mică lei 2.50 — La nemulțumire se restituie costul pentru oricare din aceste preparate.

PECTOSIN ITEANU

vindecă tusea cea mai rebelă și e preparatul cel mai rațional pentru a trata cu succes bronșitele acute și cronice, tuse convulsivă (măgărească), emfizemul pulmonar etc. Sticla lei 3. — La Drogerii și farmacii.

Hemofarul Iteanu Unul din cele mai puternice reconstituente ale corpului slăbit, mărește greutatea corpului și redă poftă de mâncare pierdută, suveran pentru a combate anemia lipsa sângelui, clorosa, debilitatea generală, dispensia, constipația, Leucorea (poală albă la femei) Histeria, Neurastenia, Amezelile, Stăbirea memoriei, Limfatismul, etc. Hemofarul Iteanu este autorizat de Onor. Consiliul Sanitar Superior și recomandat de eminenții noștri medici Prof. dr. Buciliu, Prof. dr. Leonte, Prof. dr. Negel (Iași) și alții, după experiențele îndelungate. — Prețul lei 4. — La Drogerii și farmacii.

Nevralgiile cele mai rebele durerile de cap, migrena, durerile reumatismului acut, articular lumbago, durerile de dinți cele mai tari, mai ales nevralgice, precum și orice dureri provenite din răceală sunt combătute cu deplin succes prin întrebuițarea

Pastilelor Nevralgine Jurist

Aprobate de Consiliul Sanitar Superior. Prețul unui flacon lei 2.50, o dosă 50 bani. La Drogerii și Farmacii.